

ת"פ 34533/05/18 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד גולן בן יעקב ויזמן

בית משפט השלום בבאר שבע

י"ח כסלו תשפ"ג
12 דצמבר 2022

ת"פ 34533-05-18 מדינת ישראל נ' ויזמן
תיק חיצוני: 375082/2015

לפני	כב' השופט רון סולקין
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד דניאל גלעד
נגד	
הנאשם	גולן בן יעקב ויזמן ע"י ב"כ עו"ד הרצל סמילה

גזר דין

כתב האישום והשתלשלות הדין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין העבירות כדלקמן:

- זיוף בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 418 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (12 עבירות);
- שימוש במסמך מזויף, בניגוד לסעיף 420, בנסיבות סעיף 418 סיפא לאותו חוק (10 עבירות);
- קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק (4 עבירות).

על פי המפורט בחלק הכללי בכתב האישום, בהיות הנאשם גיסו של שמעון דהן (להלן: "דהן"), שהיה הבעלים של חברת "גשם יזמות ובניה בע"מ" (להלן: "חברת גשם") והנאשם היה שותף עסקי עמו; לאחר שהנאשם צבר חובות כספיים כלפי גורמים שונים, בשיעור שאינו ידוע למאשימה - ביקשו הנאשם וגיסו דהן ליטול הלוואות כספיות מהמתלוננים בתיק זה - עו"ד צבי חיים מימון (להלן: "עו"ד מימון") ומר גלעד לוינגר (להלן: "לוינגר").

בהתאם לעובדות האישום הראשון, בתאריך 18.01.15, נכרת הסכם הלוואה בין עו"ד מימון - המלווה - לבין הנאשם וגיסו דהן - הלווים. על פי הסכם זה, העביר עו"ד מימון לנאשם ולדהן סך בן 549,000 ₪ כנגד בטוחות בנכס מקרקעין - נכס מקרקעין הידוע כגוש 400, חלקה 153, מגרש 1107. לצורך כך, זייף הנאשם מסמך, הנחזה להיות מסמך רשמי מטעם רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י"), והעבירו למתלונן עו"ד מימון, כחלק מיצירת מצג שווא בנוגע להעמדת הבטוחה לה התחייב. בנוסף, במהלך חודש מאי 2015 או בסמוך לפני כן, זייף הנאשם מסמכים נוספים, הנחזים להיות

מסמכים רשמיים מטעם רמ"י ומעידים על זכויותיו בנכס זה. כן זיף התחייבות לרישום משכנתא על הנכס לטובת המתלון עו"ד מימון.

במסגרת הסכם ההלוואה סוכם, כי אם לא תיפרע ההלוואה עד ליום 31.01.15 - תועברנה למתלון - עו"ד מימון - הזכויות בנכס המקרקעין הנ"ל.

המסמכים המזויפים הועברו למתלון עו"ד מימון, והלוואה ניתנה על סמך אותו מצג שווא.

בתאריך 29.01.15 נכרת הסכם הלוואה נוסף עם המתלון עו"ד מימון, כשהפעם היו הלואים הנאשם, גיסו דהן וכן אחיו מאור וזמן (להלן: "**מאור**"). הסכם ההלוואה נכרת בלא ידיעתו או מעורבותו של מאור. בהתאם להסכם, הלוואה המתלון עו"ד מימון לשלושה סך בן 800,000 ₪, כאשר כנגד ההלוואה התחייבו הלואים להעמיד כבטוחה נכס מקרקעין הידוע כגוש 400, חלקה 127, מגרש 1055.

בין הצדדים סוכם, כי אם לא תיפרע הלוואה עד ליום 20.03.15 - ימכר נכס המקרקעין הנ"ל לסילוק חלק מהחוב.

במסגרת הסכם ההלוואה זה, זיף הנאשם מסמכים, הנחזים להיות מסמכים רשמיים מטעם רמ"י, המעידים כביכול על זכויותיו של מאור בנכס וכן זיף התחייבות לרישום משכנתא על הנכס לטובת המתלון עו"ד מימון.

בנוסף, במועד כלשהו עובר לתאריך 06.07.15, זיף הנאשם מסמכים, הנחזים להיות מסמכים רשמיים מטעם רמ"י, ומעידים עם זכויותיו בנכס מקרקעין הידוע כגוש 376, חלקה 142, מגרש 1097 וכן התחייבות לרישום משכנתא על הנכס לטובתו של ברק הס. מסמכים אלה הועברו לידי המתלון עו"ד מימון.

בהתאם לעובדות האישום השני, בתאריך 29.01.15 נכרת הסכם ההלוואה בין המתלון לוינגר - המלווה, לבין הנאשם, גיסו דהן וחברת גשם - הלואים. במסגרת הסכם זה, התחייב לוינגר להלוות ללואים סכום כסף, אשר ביחד עם סכומים שהעביר להם בעבר יעמוד על סך בן 1,400,000 ₪.

כבטוחה להלוואה, התחייב הנאשם למשכן לטובת המתלון לוינגר שני נכסי מקרקעין: האחד - ידוע כגוש 376, חלקה 134, מגרש 1091; השני - ידוע כגוש 376, חלקה 139, מגרש 1036. במסגרת ההסכם, הצהיר הנאשם, בכזב, כי הוא בעל הזכויות בשני הנכסים הנ"ל.

במסגרת יצירת מצג השווא זיף הנאשם מסמכים הנחזים להיות מסמכים רשמיים מטעם רמ"י ומעידים על זכויותיו בנכסי המקרקעין הנ"ל וכן זיף התחייבויות לרישום משכנתא על הנכסים לטובת המתלון לוינגר. במועד שאינו ידוע למאשימה, לאחר תאריך 01.02.15, העביר הנאשם את המסמכים אל המתלון לוינגר ואף פנה, בעצמו או באמצעות גיסו דהן, לרשם המשכונות, במטרה לקבל אישור על רישום משכון לטובת לוינגר ביחס לשני הנכסים הנ"ל.

לאחר שאישורי המשכון הועברו למתלונן לוינגר - מסר הלה לנאשם שישה שיקים בסך כולל של 600,000 ₪.

בנוסף, בתאריך 25.11.14, נכרת הסכם הלוואה בין המתלונן לוינגר - המלווה - לבין הנאשם, גיסו דהן וחברת גשם - הלווים. על פי הסכם זה, התחייב לוינגר להלוות ללווים סך בן 400,000 ₪, כנגד העמדת בטוחות, ביניהן המחאת זכות של חברת גשם בנוגע לכספים שהגיעו לה, לכאורה, מחברה אחרת - ר.א.י. (תעשייה לתבניות מתקדמות) בע"מ. (להלן: "חברת ר.א.י").

במסגרת זו, במועד שאינו ידוע במדויק לפני התאריך 25.11.14 - זייף הנאשם מסמך, הנחזה להיות מטעם חברת ר.א.י., ומטעם מורשי החתימה בה, ובו אישור והסכמה להמחאת זכותה של חברת גשם בכספים בסך 1,000,000 ₪ לטובת המתלונן לוינגר. המסמך הועבר אל לוינגר.

לנוכח מצג השווא שבעקבות העברת המסמך הנ"ל - העביר לוינגר ללווים ארבעה שיקים בסך כולל של 400,000 ₪.

כתב האישום הוגש בחודש מאי 2018 ובחלוף כשנה הועבר התיק לטיפול מותב זה.

לאחר מספר דיונים בהם נמנע הנאשם מלהתייב והוצאו נגדו צווי הבאה וכן מספר מקרים בהם ביקש הסניגור ארכה על מנת להסדיר נושא הייצוג - כפר הנאשם באשמה.

הנאשם וכן סנגורו לא התייבבו למספר לא מבוטל של דיונים, שנקבעו לשמיעת הראיות, כשבית המשפט נאלץ לבטל דיונים פעם אחר פעם. בנוסף, במהלך הדיונים, התפטר הסניגור מייצוג הנאשם, באופן שהביא גם כן לביטול מספר מועדי הוכחות ולאחר מכן - הודיע מחדש על ייצוג הנאשם. כמו כן, נעצר הנאשם במהלך ההליך. כל התהפוכות הללו הביאו להימשכות הדיון באופן שאינו שגרתי.

לבסוף, הורשע הנאשם, לאחר שמיעת הראיות, בכלל העובדות והעבירות שבכתב האישום, בהכרעת דין מיום 12.09.22.

בתום שמיעת הכרעת הדין, עתרה ההגנה לדחות את שמיעת פרשת העונש לצורך היערכותה.

במועד שנקבע לשימוע פרשת העונש, הודיע הסניגור, כי הנאשם מאושפז בבית חולים.

לאחר מכן, נשמעה פרשת העונש, ומכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

· גיליון רישום פלילי של הנאשם (ת/21א') - לחובת הנאשם הרשעות בעבירות של ארגון הימורים או הגרלות, וכן איומים. מהגיליון לא הושמטה רשימת התיקים הממתינים לבירור דין, אך ברי, כי משלא הורשע הנאשם בעבירות אלו, לא יינתן להם משקל כלשהו במסגרת גזר הדין;

· גיליון הרשעות תעבורתי של הנאשם (ת/21ב') - לחובתו של הנאשם, מספר הרשעות בעבירות תעבורה, רובן חוזרות, שענינן נהיגה בקלות ראש, נהיגה תחת השפעת סמים או משקאות משכרים, נהיגה ללא רשיון, חציית קו הפרדה רצוף, נהיגה במהירות מופרזת, לרבות 41 קמ"ש מעל המהירות המותרת, נהיגה ברמזור אדום. גם במרשם התעבורתי, לא הושמטו מהגיליון התיקים הממתינים לבירור דין, וגם להם לא יינתן משקל.

ההגנה הגישה, לענין העונש, אסופת מסמכים רפואיים של הנאשם (נ/4), אשר, מטעמי צנעת הפרט, לא יפורט תכנם המלא.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה לעונש בכתב (ת/22), והשלימה אותן על פה.

התביעה טענה, כי במעשי הנאשם היה כדי לפגוע בחופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המתלוננים המרומים, שאם היו נפרשות בפניהם העובדות לאשורן, היו עשויים לפעול אחרת.

בנוסף, פגע הנאשם בערכים המוגנים של שמירה על זכות הקניין, חיי המסחר ואמינות מסמכי רשויות.

התביעה ביקשה לתת את הדעת לתכנון מראש והתחכום שקדם לעבירות, ולמסמכים שזויפו על ידי הנאשם וצורפו לכל חוזה שערך.

התביעה עמדה על הנזקים הרבים שגרם הנאשם למתלוננים, הן בפן הממוני והן בפן הנפשי, אשר עד היום, מנסים להשתקם.

התביעה טענה, כי הנאשם הוא המבצע העיקרי של העבירות, הרוח החיה בהן והאחראי המרכזי לעבירות.

התביעה טענה, כי הנאשם עבר את העבירות לשם רווח כלכלי, וזייף לשם כך מסמכים מאת הרשויות, תוך שהוא גוזל כספים רבים מהמתלוננים.

התביעה ביקשה לקחת בחשבון, את התקופה הארוכה בה הונה הנאשם את המתלוננים והפסיק רק כאשר נודעו מעשיו לרשויות, והוא אף לא פעל כדי לתקן את מעשיו.

התביעה עתרה למתחם ענישה הנע בין 36 ועד 72 חודשי מאסר בפועל.

התביעה ביקשה לקחת בחשבון את הרשעותיו הקודמות של הנאשם, כאשר האחרונה בהן, היתה במהלך ניהול הליך זה, לצד הרשעות רבות וחמורות גם בתחום התעבורה.

התביעה ביקשה לתת משקל לכך שהנאשם לא נטל אחריות על מעשיו ולא פעל להשיב את הגזלה או לפצות את המתלוננים.

התביעה טענה, כי שמעון דהן, הבעלים הרשום של החברה וגיסו של הנאשם, נטל אחריות על מעשיו הנאשם ופעל לפיצוי המתלוננים.

התביעה הדגישה, כי הנאשם נמנע מלהציג כל אסמכתה בדבר טענותיו על מצבו הכלכלי ועל חובות לשוק האפור, אך גם אם היה אמת בדברים, הרי שאין בכך צידוק למעשיו הרמיה המתוחכמים ולכספים שגזל מהמתלוננים.

התביעה טענה, כי הנאשם הוא שגרם, בהתנהגותו, להימשכות ההליכים, ולכן, יש לתת משקל מועט לחלוף הזמן בענינו.

כך פירטה התביעה, כי שתי התלונות הראשונות נגד הנאשם הוגשו באמצע וסוף שנת 2015, על ידי רשות מקרקעי ישראל. הנאשם לא שיתף פעולה עם החקירות ונמנע במכוון מלהעביר מסמכים.

בית המשפט אף נאלץ להוציא צו למעצרו של הנאשם, אשר נמנע מלהתייצב לחקירותיו במשטרה.

לאחר מכן, הגישו המתלוננים תלונה והעבירו חומרי חקירה רבים. פעולת החקירה האחרונה נעשתה בדצמבר 2017 וכתב האישום הוגש בחודש מאי 2018.

הנאשם נמנע מלהתייצב למספר רב של דיונים בענינו, ובית המשפט הוציא נגדו שלושה צווי הבאה.

לאחר מכן, השתחרר הסיניגור מייצוג הנאשם, ולאחר מספר דיונים, שב לייצגו.

גם הסיניגור ביקש מספר דחיות בתיק, מטעמיו שלו.

התביעה עתרה למקם את עונשו של הנאשם ברף הבינוני - גבוה של מתחם הענישה, לצד מאסר מותנה, פיצוי הולם למתלוננים, וקנס אשר יגלם את ההוצאות הרבות להן גרם הנאשם.

ההגנה הגישה טיעוניה לעונש בכתב (נ/5), והשלימה אותן על פה.

ההגנה טענה, כי הנאשם עבד במשך תקופה ארוכה כקבלן רציני, אשר השתתף בפרויקטים גדולים.

ההגנה טענה, כי גיסו של הנאשם, שמעון דהן, היה השותף של הנאשם והם עבדו ביחד.

ההגנה טענה, כי שמעון דהן היה שותף בהלוואות וקיבל כספים רבים.

ההגנה טענה, כי לא בכדי, שמעון דהן נתבע בתביעה אזרחית ושילם את מלוא החוב למתלונן ע.ת. 1.

ההגנה טענה, כי המוח מאחורי ההלוואות והמעשים הוא שמעון דהן.

ההגנה טענה, כי המתלוננים הציבו את שמעון דהן כדמות מרכזית והוא קיבל לידי סכומי כסף במאות אלפי שקלים מהמתלוננים.

ההגנה טענה, כי ישנה אפליה בין הנאשם לבין שמעון דהן, אשר, כלשון ההגנה, "היה צריך להיות נאשם הרבה יותר מאשר הנאשם שנשפט לבדו".

ההגנה טענה, כי המתלוננים העידו נגד שמעון דהן.

ההגנה טענה, כי העד שמעון דהן היה שותפו של הנאשם ורק הוא היה רשום כבעל החברה.

ההגנה טענה, כי העד שמעון דהן היה הדומיננטי והוא רק משליך את האשמה על הנאשם.

ההגנה שבה על טענותיה בדבר חוסר שוויוניות בין הנאשם לבין העד שמעון דהן ושבה על הטענה, כי העד שמעון דהן היה צריך להיות הנאשם בתיק זה.

ההגנה טענה, כי עדותו של העד שמעון דהן רצופה טענות סרק והוא ניסה לקבל כספים ולהטיל את האשמה על הנאשם.

ההגנה שבה על הטענה, כי שמעון דהן שילם למתלונן ג' ד' לוינגר בהתאם לפסק דין שניתן נגדו בהליך אזרחי.

ההגנה טענה, כי המתלונן עו"ד מימון, קיבל לידי בחזרה סך של 5 מיליון ₪ מהנאשם.

ההגנה טענה, כי המתלונן עו"ד מימון לא הגיש תביעה נגד הנאשם כיוון שלא נגרם לו נזק כלכלי ואם היה נגרם לו, אז היה תובע, כיוון שזה עיסוקו.

ההגנה טענה, כי בעדותו של עו"ד מימון, מסר, כי שמעון דהן כיוון אותו למיקום המגרשים בבאר גנים.

ההגנה שבה על הטענה, כי מעדויות עדי התביעה עולה, כי שמעון דהן היה שותפו של הנאשם.

ההגנה טענה, כי הנאשם היה בשיאו של הליך התקדמות עם פרויקטים בשווי "מיליוני שקלים", אך חלה הידרדרות במצבו הרפואי והנאשם עבר מספר אירועים מוחיים, אשר הובילו להידרדרות במצבו האישי והכלכלי.

ההגנה טענה, כי בשל קשיים כלכליים, פנה הנאשם ל"שוק האפור" והיה חייב כספים, ולכן הם חטפו את בתו, אשר חולצה על ידי משטרת ישראל.

ההגנה טענה, כי הנאשם היה היחיד שמסר בבית המשפט כיוון שמי שהיה אחראי לתחום הלוגיסטי והניירת היה שמעון דהן, ושניהם הרוויחו כספים עד ש"נפל חולי בנאשם".

ההגנה טענה, כי לשמעון דהן היה קל "להפיל את האשמה" על הנאשם.

ההגנה טענה, כי הנאשם היה תלוי כלכלית בשמעון דהן אך שגה שלא מסר את הפרטים בנוגע לאשמתו של שמעון דהן, וכי הנאשם היה צריך להיות "נאשם 2 ולא נאשם אחד ויחיד".

ההגנה טענה, כי הנאשם, במשך שנים בעדותו בבית משפט, עבד בפרויקטים כבדי משקל כלכלית עד שבשלב מסוים ההוצאות גדלו על ההכנסות.

ההגנה טענה, כי העד שמעון דהן טען שאינו זוכר דבר מחקירתו ולכן הוגשה אמרתו מכוח סעיף 10א(א), וזאת מתוך היותו משפטן שלא הגיב לדבר עד שרוענן זכרונו.

ההגנה טענה, כי הנאשם לא היה יכול לדבר בחופשיות בחקירתו כי היה תלוי כלכלית בשמעון דהן.

ההגנה ביקשה כי בית המשפט לא ימצה את חומרת הדין עם הנאשם.

ההגנה טענה, כי אירועי כתב האישום התרחשו בשנת 2013 וכתב האישום הוגש בשנת 2018.

ההגנה טענה, כי הנאשם, אשר התגורר בבית לתפארת, מצא את עצמו ואת משפחתו ללא בית ומתגורר בשכירות.

ההגנה טענה, כי בשל מצבו הרפואי של הנאשם, הוא לא הצליח לפקח על הבניה של בתים כדי להגיע לשכר חודשי שיוכל להספיק לשכירות וכלכלה בדוחק.

ההגנה טענה, כי אם יידון הנאשם למאסר, ייוצר קושי לאשת הנאשם, שתהיה בודדה ותגדל לבד את ילדיהם, והיא אינה יכולה לעבוד, שכן בתה הקטנה סובלת מבעיות רפואיות.

ההגנה טענה, כי הנאשם עובר טיפולים במסגרת יומית ונמצא בהליך שיקומי כדי לסייע לו בתפקוד היומי.

ההגנה טענה, שהנאשם עבר אירועים מוחיים בסמוך לחקירותיו במשטרה ולכן לא זוכר דברים.

ההגנה ביקשה להתחשב במצבו של הנאשם ונסיבותיו האישיות ולא למצות את הדין.

ההגנה ביקשה להסתפק בענישה צופה פני עתיד וקנס.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, כי הוא החזיר למתלוננים כמחצית מהסכום והוא יכול להמציא אסמכתאות בנוגע לכך. לדבריו, הוא מכר נכסים ושילם למתלוננים מה שיכל. לדבריו, במהלך חקירתו, עבר אירוע מוחי והוא נוטה לשכוח דברים. עוד לדבריו, הוא מבין את חומרת הדברים ומבקש שבית המשפט יעשה צדק ויגלה מידת רחמים כלפיו.

דין והכרעה

הנאשם עבר עבירות מרמה חמורות ומתוחכמות ביותר.

ראש וראשית, היה בהן כדי לפגוע במתלוננים - נפגעי העבירה, אזרחים תמימים, אשר כספם נגזל מהם, בעקבות מעשי רמיה של הנאשם.

לא קשה לתאר מפח הנפש שנגרם למתלוננים, ודי בעיון בעדויותיהם בפני בית המשפט כדי להבין, את המצוקה הקשה שנגרמה להם, לאורך זמן שאינו מבוטל.

הנאשם הורשע בריבוי עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות; שימוש במסמך מזויף; וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

לענין הצורך להחמיר הענישה הנהוגה בסוג זה של עבירות שיש בהן פגיעה בקניינו ובכספיו של נפגע העבירה, ראו ע"פ 9788/03 מדינת ישראל נ' גולן ואח', פ"ד נח(3) 245:

בית משפט זה עמד לא אחת על הפער הקיים בין ההכרה הברורה כי מעשים של פגיעה בגוף וברכוש הינם עבירות שמתחייבת בגינם ענישה חמורה כדי להרתיע מפני סיכון שלום הציבור ובטחונו, לבין מידת הסלחנות הננקטת לא אחת ביחס לעבירות כלכליות של צווארון לבן, שנזקן לפרט ולציבור הרחב הנו רב ביותר.

לעתים דווקא מעשי עבירה כאלה זוכים בבתי המשפט ליחס מקל ופשרני אף שנזקם לכלל, למשק ולכלכה, ולא ימון שהציבור רוכש למערכות המשק והשלטון הוא רב ביותר. נוצר לפרקים יחס בלתי הולם בין הענישה המוטלת על עברייני הנאשם בפריצה וגניבת רחוב, לבין ענישה הנגזרת על נאשם רב מעללים, הגוזל מיליונים מכספי ציבור תוך הפרה עמוקה של חובות נאמנות ומוסר בסיסיים. על פער עמוק זה הנבקע לעיתים בתפיסה העונשית הנוהגת במקומנו, יש לגשר בדרך של שמירת יחסיות הולמת בהיקפי הענישה, תוך יחס משקל מתאים לחומרתם האמיתית של המעשים, להשלכתם השלילית ארוכת הטווח על מערכות הכלכלה והחברה, ולהיקף הנזק שהם מביאים על הציבור.

להלן, תובא פסיקה, במקרים של עבירות מרמה ועבירות נלוות, בהם נגזרו, הלכה למעשה, עונשי מאסר ממושכים ועיצומים כלכליים:

· עפ"ג 42745-08-21 **אברג'יל נ' מדינת ישראל** (לא פורסם) - המערער הורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה; ניסיון לקבלת דבר במרמה; זיוף בכוונה לקבל דבר; שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר במרמה. נגד הנאשם הוגשו שני כתבי אישום, כאשר באישום הראשון, זייף הנאשם 3 שיקים, ועשה בהם שימוש ביוזעו שהם מזויפים, במטרה לקבל במרמה סך של 21,160 ₪. באישום השני, נטל הנאשם 6 שיקים של אדם אחר, עמו יש לו היכרות; זייף אותם; ומסר אותם לאדם אחר במטרה לכסות את חובו, תוך שהציג מצג שווא, כי אלו שיקים בעבור שכר עבודה. סך השיקים שזויפו היה 55,000 ₪, אך שיקים אלו לא כובדו על ידי הבנק ומעשה המרמה לא צלח. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 18 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 27 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס בסך 25,000 ₪, פיצוי למתלונן ממנו גזל כספים בסך 25,000 ₪ ופיצוי למתלונן ממנו ניסה לגזול כספים, בסך 10,000 ₪. בית המשפט המחוזי מצא להקל בעונשו של הנאשם במעט, וגזר על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל; קנס בסך 10,000 ₪; הפחתת הפיצוי למתלונן השני כך שיעמוד על סך של 5,000 ₪;

· עפ"ג 58874-06-21 **קריף נ' מדינת ישראל** (לא פורסם) - המערער הורשע בריבוי עבירות של התחזות כאדם אחר; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; ניסיון לקבלת דבר בנסיבות מחמירות ועבירה אחת של

איומים. נגד הנאשם הוגשו שלושה כתבי אישום, אשר צורפו לתיק אחד, במסגרתם, קיבל במרמה סך כולל של 46,200 ₪, וניסה לקבל במרמה סך של 171,000 ₪. בנוסף, איים על נהגת מונית בטלפון. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 32 ועד 60 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 38 חודשי מאסר בפועל; מאסר על תנאי; קנס בסך 12,000 ₪; פיצוי בסך 60,000 ₪ לנפגעי העבירה. בית המשפט המחוזי הפחית את הקנס לסך בן 7,000 ₪;

· עפ"ג 51840-03-20 **מזוז נ' מדינת ישראל** (לא פורסם) - המערער הורשע בעבירות של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות. לפי עובדות כתב האישום, עשה הנאשם שימוש בשלושה שיקים גנובים, לאחר שזייף אותם, כך שהשיק הראשון היה על סך 41,851 ₪; השיק השני על סך 45,898 ₪; השיק השלישי על סך 19,172 ₪. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 15 ועד 30 חודשי מאסר בפועל. בין המשפט גזר על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי, וכן מצא לאמץ את הסכמת הצדדים בנוגע לעיצומים הכספיים. המערער חזר בו מערעורו על גזר הדין, ולכן, הערעור נדחה.

· עפ"ג 2297/20 **ויצמן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) - המערער הורשע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; ניסיון קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות; שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות; בידוי ראיות. בהתאם לעובדות כתב האישום, הציג הנאשם את עצמו ככזב בפני המתלוננים כבעל זכויות בקרקעות שונות וכן כמיופה כח או כנציג של בעלי זכויות בקרקעות. הנאשם ערך עסקאות מכר במרמה עם המתלוננים וקיבל לידיו כספים במרמה. לשם ביצוע מעשי המרמה זייף הנאשם מסמכים, השתמש בחותמות וחתימות מזויפות שנחזו להיות חתימות של עורכי דין או חתימות וחתימות של חברות ואנשים בעלי זכויות בקרקע והציג מצגי שווא כוזבים בכתב ועל-פה בפני המתלוננים, לפיהם הוא מוסמך למכור להם קרקעות אלה. בגין מעשי הרמיה, קיבל הנאשם לידיו, במרמה, סך של 2,329,119 ₪ וניסה לקבל במרמה סך של 15,640,000 ₪. בנוסף, ניסה הנאשם לבטל הליכי הוצאה לפועל המתנהלים נגדו תוך שימוש במסמכים מזויפים ובידוי ראיות, ואף ניסה לעכב ביצוע צו הריסה תוך שימוש בחוות דעת מזויפת של מהנדסת. בין הצדדים נערך "הסדר טווך" במסגרתו, התביעה הגבילה את עצמה לטעון ל-5 שנות מאסר וההגנה עתרה ל-26 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי עמד בהרחבה על חומרת העבירות וגזר על הנאשם את העונש המקסימלי לפי עתירת התביעה - 5 שנות מאסר בפועל; מאסר על תנאי; פיצוי לכל אחד מהמתלוננים, בסך כולל של 984,000 ₪. המערער חזר בו מערעורו בבית המשפט העליון, והערעור נדחה.

במקרה דנן, על פי הראיות שהוצגו, היה הנאשם שותף בחברת גשם יזמות ובניה בע"מ (להלן: "חברת גשם"), יחד עם גיסו, שמעון דהן.

לאור חובות אשר התנהלו ברשות האכיפה והגביה, היה מנוע הנאשם מלהקים חברה, ומטעמים אלו, נרשם שמעון דהן כבעלים של החברה, כשהדבר היה, על פי מילותיו של הנאשם עצמו (כפי שהובאו בהכרעת הדין) "על הנייר".

הנאשם, וחברת גשם, היו שרויים בחובות, ואז, הגה הנאשם תכנית רמיה מתוככמת.

עמוד 10

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

הנאשם הציע למתלוננים לממן פרויקטים של בניה על מגרשים, אשר ניתנו למפוני גוש קטיף, בתמורה למעין שותפות ברווחים, אשר תבוא לידי ביטוי בריביות גבוהות על הכספים שהלוו לו לצורך מימון הבניה.

כאשר הפרויקטים לא קרמו עור וגידים, ולמעשה, לא החל הנאשם כלל בבניה, בא הנאשם בדרישות חוזרות ונשנות לקבל לידיו עוד כספים להמשך המימון, תוך שהוא מציג למתלוננים מצגי שווא בדבר כך שהוא קרוב להשיג את מלוא המימון הדרוש לבניה.

בכדי להצליח במעשי הרמיה הרבים, לא בחל הנאשם בשום אמצעי. בין היתר, זייף הנאשם מסמכים הנחזים להיות בטוחות להלוואות שהעניקו המתלוננים לנאשם, בהם, מסמכי בעלות בנכסים, הנחזים להיות מאת רשות מקרקעי ישראל; רישום משכון של נכסי המקרקעין לטובת המתלוננים; המחאת זכות מצד שלישי.

לאור מעשיו של הנאשם, קיבל במרמה מהמתלוננים סך בן 2,349,000 ₪, כאשר סך בן 1,349,000 ₪ קיבל במרמה מהמתלון ע.ת. 2 בכתב האישום, עו"ד מימון, וסך בן 1,000,000 ₪ קיבל במרמה מהמתלון ע.ת. 1 בכתב האישום, לוינגר.

הנאשם ניצל את אמונם של המתלוננים בו; ניצל את מצוקתם, אשר כבר הליו לו סכומי כסף רבים ורק רצו לראות את כספם בחזרה; פגע בחופש הבחירה וההחלטה שלהם וברצונם החופשי; ואף פגע באמינות של מוסדות המדינה.

הנאשם, למעשה, הגה רעיונות שונים להתעשרות קלה על חשבונם של אחרים, ויישם בפועל את תכניתו הזדונית, במשך תקופה לא מבוטלת.

הנאשם לא גילה כל אמפתיה למתלוננים, מהם גזל סכומי כסף לא מבוטלים.

מעבר לסכומי הגזלה, על בית המשפט ליתן את הדעת לרמה הגבוהה של הזיוף; כמות המסמכים שזויפה; היקף האופרציה שנוהלה על ידי הנאשם; כמות הכספים שגזל מהמתלוננים; כל אלה מבססים את רמת התחכום הגבוהה של הנאשם.

הן נציגת רשות מקרקעי ישראל והן מורשה החתימה בחברת ר.א.י. העידו, כי אופן זיוף המסמכים, לרבות החותמת והחתימה שעליהם, אשר נחזו להיות של מי שהיתה, עד לתקופה קצרה לפני שנתגלה הזיוף, בעלת התפקיד המוסמכת להוציא מסמכים אלה ברמ"י, היה ברמה גבוהה עד מאוד והעיד על מקצועיות.

מרבית טענותיה של ההגנה לעניין העונש סותרות את ממצאיו העובדתיים של בית המשפט כפי שפורטו בהכרעת הדין.

כך, עיקר טענות ההגנה מתבססות על ניסיון להשליך האשמה על גיסו הצעיר של הנאשם, שמעון דהן, אשר, לדידה של ההגנה, היה צריך להיות הנאשם העיקרי בתיק זה. אלא, שבית המשפט נתן את הדעת לענין זה, במסגרת הכרעת הדין, וקבע, כי המדובר היה בדמות משנית לנאשם במסגרת פרשה זו.

לאחר שקלול הגורמים, בהם חומרת המעשים; משך מעשי הרמייה; היקף המרמה; הסכומים שנגזלו; טיב המסמכים שזויפו; מידת הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים; ולצד מדיניות הענישה הנוהגת, מוצא בית המשפט להעמיד את מתחם הענישה כך שינוע בין 36 ועד 68 חודשי מאסר בפועל.

קביעת הענישה הספציפית בתוך המתחם

לחובת הנאשם הרשעות קודמות, כאשר הרשעתו האחרונה הינה בעבירה שענינה ארגון הימורים והגרלות, אשר נעברה בשנת 2017, שעה שנחקר בתיק זה, והוא הורשע בשנת 2020. עבירות אלה אמנם אינם בדיוק מאותו הסוג, אך גם הן מלמדות על פגם ערכי דומה העומד בבסיסן, והוא - הניסיון להתעשר במהירות, שלא כדין, על חשבונם של אחרים, מבלי עמל.

הנאשם נותן את הדין בחלוף כ-7 שנים מהעבירות בכתב האישום ובחלוף כ-4 שנים מאז הגשתו לבית המשפט.

ברגיל - היה בחלוף פרק זמן כה משמעותי כדי להוות שיקול משמעותי בנוגע לעונש שיוטל.

אלא, במקרה דנן - לחלוף הזמן משקל קטן יחסית, עד כדי מבוטל לחלוטין.

זאת, מאחר שהימשכותו החריגה של ההליך מקורה, במקרה זה, בהתנהלותו של הנאשם, אשר כאמור לעיל, נמנע מלהתייצב למספר רב של דיונים, כך שבית המשפט נאלץ להוציא נגדו לא פחות מ-שלושה צווי הבאה; לאחר מכן, תמרונים שונים בנושא הייצוג, כך שהסניגור ביקש להשתחרר מייצוג ולאחר שהדבר הביא לביטול מועדים, שנקבעו לשמיעת הראיות - נטל מחדש את הייצוג; בנוסף, נעצר הנאשם בגין חשדות אחרים, מה שהביא גם כן לשינוי המועדים; מספר בקשות דחיה הוגשו מטעם ההגנה בשל אילוצים או נסיבות אישיות של הסניגור. הלכה למעשה, עלה בידי הנאשם, בהתנהלותו, לגרום לעיכובים משמעותיים ביותר בהליך, אשר גם אם לכל אחד מהם ניתן למצוא תואנות ומענות שונים, הצטברותם יחד אינה יכולה להביא למסקנה אחרת זולת - כי המדובר היה בהתנהלות מכוונת.

התנהלות זו לא היתה מיוחדת לדיון בבית המשפט אלא באה לידי ביטוי גם בחקירתו במשטרה, כפי שעלה מהראיות שהוצגו ופורט בטיעוני המאשימה לעונש. בין היתר, נמנע הנאשם מלהתייצב גם לחקירה ואף נמנע מלמסור פרטים או להציג מסמכים לגבי עובדות או פרסונות שונות, מה שהוביל להתארכות החקירה באופן משמעותי.

לענין זה יפים דברי בית המשפט המחוזי בעפ"ג 56305-02-20 אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל:

אף הטענה לענין חלוף הזמן מאז בוצעה העבירה לא מצדיקה את קבלת טענות המערער, זאת נוכח העובדה שההליך שהתנהל לפני הערכאה הדיונית התעכב לא מעט בשל התנהלות ההגנה.

ההגנה ביקשה שלא למצות את הדין עם הנאשם בשל מצבו הרפואי ועל מנת שלא לפגוע במשפחתו. לנוכח אופן התנהלותו המניפולטיבי של הנאשם, ומשלא בורר נושא מצבו הרפואי לעומק, אין בידי בית המשפט לקבוע, עד כמה המסמכים שהוצגו אכן משקפים בצורה נאמנה למציאות את המצב הרפואי. אך מכל מקום, מצבו הרפואי הנטען, לאורך השנים, לא מנע מהנאשם לעבור את העבירות דנן ואף להמשיך להסתבך בעבירות פליליות, ומשפחתו לא עמדה לנגד עיניו כאשר בחר להעמיק מעורבותו העבריינית, שעה שידוע לו, כי מתנהלת נגדו חקירה פלילית בגין העבירות נושא תיק זה.

גם הטענות בנוגע לחובות הנאשם או לאירוע החטיפה של בתו, לא בוססו בראיות. על פי הראיות דווקא, ניהל הנאשם אורח חיים אמיד ביותר, לרבות מגורים בוילת יוקרה באשדוד, וחרף הטענות בנוגע להעדר יכולת כלכלית, כאשר נתבקש להפקיד סכום משמעותי ביותר, במסגרת צו הבאה (סך בן 15,000 ₪ במזומן וכן ערבויות צד ג' נוספות) כתנאי לשחרור - הופקדו מיד.

הנאשם לא נטל כל אחריות על מעשיו ואף בטיעוני ההגנה לעונש, התמקדה ההגנה בהטלת האשם על אחרים - אם שמעון דהן ואם המתלוננים, לרבות, כאמור, תוך סתירה חזיתית לממצאי הכרעת הדין.

אמנם, טענה ההגנה בנוגע לכך שהנאשם השיב את מרבית הכספים שגזל מהמתלוננים, אולם, עד כה, לא הוצגה כל אסמכתה בנוגע לכך, חרף הצהרות הנאשם, כי בידו הראיות לכך. ממש כפי שלא המציא הנאשם, במסגרת בירור האשמה, אסמכתא לאף אחת מטענותיו, למרות ששב וטען, שבידו אסמכתאות כאלה.

במכלול הנסיבות, מוצא בית המשפט למקם עונשו של הנאשם בחלקו הבינוני - גבוה של מתחם הענישה.

בנוסף, מוצא בית המשפט להטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה מרתיע.

עיצומים כספיים - קנס ופיצוי לנפגע העבירה

בית המשפט מוצא לקבל עתירת התביעה להטלת עיצומים כספיים מרתיעים על הנאשם, בדמות קנס וכן פיצוי לנפגעי העבירה. מעשיו של הנאשם מחייבים גם פיצוי הולם, שיהיה בו משום הכרה בנזקים שגרם.

אשר לעיצום כספי מסוג קנס - במקרה דנן, המדובר במי שזייף מסמכים, אשר נחזו להיות אישורים רשמיים מטעם רשות מקרקעי ישראל, ובמעשיו יש משום פגיעה באמון הציבור במנהל הציבורי. זהו נזק כללי לציבור.

בנוסף, מטרת העבירות היתה בצע כסף.

על כן, מוצא בית המשפט מקום להשית קנס הולם על הנאשם.

בנוסף, מוצא בית המשפט להטיל על הנאשם פיצוי לטובת המתלוננים, נפגעי העבירה.

להבדיל מהקנס, בנוגע לפיצוי לנפגע העבירה נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העברין אינה בעלת משקל כלשהו בעת שומתו והטלתו.

פיצוי נפגע העבירה מהווה סעד בעל אופי אזרחי במסגרת ההליך הפלילי. ראו רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 418, שם הגדירו כב' השופט מ' חשין, בלשוננו הציורית, כ"ברבורן בין ברווזונים" (ההדגשה אינה במקור).

בהיותו סעד בעל מאפיינים אזרחיים, נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העברין אינה נתון בו על בית המשפט להתחשב בעת שומת הפיצוי. זאת, כשם שבהליך אזרחי, לא היה בית המשפט מתחשב בכך, לו היה העברין נתבע על ידי נפגע העבירה. ראו ע.פ. 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים).

כמובן, שהפיצוי אשר מוטל במסגרת ההליך הפלילי, אינו מונע מנפגעי העבירה לפעול למיצוי זכויותיהם מול הפוגע, במסגרת הליכים מתאימים, והוא נועד על מנת לתת משום הכרה וסעד ראשוני לנזק שנגרם למתלוננים.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני התביעה בכתב; שמע את טענות הצדדים על פה; עיין בחוות-הדעת; עיין במוצגים שהוגשו מטעם הצדדים; שמע דברו האחרון של הנאשם - דן את הנאשם לעונשים כדלקמן:

- א. 5 שנים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה בלבד, בהתאם לרישומי שב"ס;
- ב. 12 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א, סימנים ו' - ז';
- ג. 6 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג עוון בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א, סימנים ו' - ז';
- ד. קנס בסך 50,000 ₪ או 10 חודשי מאסר תמורתו;
- ה. פיצוי למתלונן ע.ת.1 בכתב האישום, בסך של 100,000 ₪;
- ו. פיצוי למתלונן ע.ת.2 בכתב האישום, בסך של 100,000 ₪;
- ז. על התביעה להעביר, בתוך 14 יום מהיום, פרטי נפגעי העבירה למזכירות בית המשפט;
- ח. הקנס והפיצוי ישולמו עד ליום 15.02.23.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו כעת.

הודעה זכות ערעור.

ניתנה היום, י"ח כסלו תשפ"ג, 12 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.